C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1244/25 Judecătoria Orhei sediul Rezina
1-25102435-03-21rji-13112025 Judecător Igor Negreanu

D E C I Z I E
În numele Legii

10 februarie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecători Victoria Robu, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Grigore Sarsaman împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 15.10.2025, prin care a fost respinsă cererea avocatului Grigore Sarsaman depusă în interesele condamnatului Lupașcu Aurel drept inadmisibilă în partea aplicării faţă de **Lupaşcu Aurel** a art.91 Codul penal şi ca fiind neîntemeiată în partea aplicării art.92 Codul penal.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 18.08.2025 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată cererea avocatului Grigore Sarsaman în interesele condamnatului Lupașcu Aurel privind aplicarea faţă de Lupaşcu Aurel a prevederilor art.91 sau 92 din Codul penal.

În motivarea cererii, face referire avocatul în cerere la prevederile art.470 alin.(1) CPP şi precizează avocatul că restricţii la aplicarea prevederilor art.91, 92 din Codul Penal în privinţa condamnatului Lupaşcu Aurel în prezent nu se atestă solicitând să fie înlocuită partea neexecutată a pedepsei, stabilită condamnatului Lupaşcu Aurel a.n.08.04.1976 prin sentinţa Judecătoriei or.Krasnogorsc, reg.Moscova din 30 martie 2022 cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, în număr da 240 (două sute patruzeci) ore, sau aplicarea prevederilor art.91 din Codul Penal la discreţia instantei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 15.10.2025, s-a respins cererea avocatului Grigore Sarsaman depusă în interesele condamnatului Lupașcu

Aurel drept inadmisibilă în partea aplicării faţă de Lupaşcu Aurel a art.91 din Codul penal şi ca fiind neîntemeiată în partea aplicării art.92 din Codul penal.

La 05.11.2025 împotriva acestei încheierea a fost depus recurs de către avocatul Grigore Sarsaman, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea înaintată să fie admisă integral.

În argumentarea solicitărilor recurentul a invocat netemeinicia și caracterul insuficient motivat al încheierii Judecătoria Orhei sediul Rezina din 15.10.2025, prin care a fost respinsă cererea de aplicare a art. 91 și 92 Cod penal în privința condamnatului Lupașcu Aurel.

Sub aspectul aplicării art. 91 Cod penal, recurentul susține că instanța de fond a interpretat formal condiția realizării programului individual de executare a pedepsei, fără a ține cont de circumstanțele concrete ale cauzei. Lupașcu Aurel a fost transferat în PT-17 Rezina la 22 aprilie 2025, iar cererea a fost depusă la 17 iulie 2025, interval insuficient pentru realizarea integrală a programului individual. În aceste condiții, nerealizarea programului nu îi este imputabilă condamnatului, fiind incidentă excepția prevăzută de lege pentru situațiile în care persoana nu a avut posibilitatea reală de a-l îndeplini.

În ceea ce privește art. 92 Cod penal, recurentul arată că sunt întrunite condițiile legale privind fracția de pedeapsă executată și comportamentul în detenție, iar motivarea instanței este vagă și formală. Simpla constatare a lipsei sancțiunilor disciplinare și a îndeplinirii termenului minim nu poate fundamenta respingerea cererii, fără o analiză efectivă a conduitei, a evoluției și a perspectivelor de reintegrare socială ale condamnatului.

Totodată, recurentul indică la încălcarea obligației instanței de a-și motiva hotărârea în mod suficient și efectiv, în conformitate cu art. 6 §1 CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauzele Hirro Balani v. Spain, Georgiadis v. Greece, Mitrofan v. Moldova, Suominen v. Finland, Popov v. Moldova și Melnic v. Moldova, potrivit căreia instanțele sunt obligate să examineze efectiv argumentele esențiale ale părților și să ofere o motivare clară, care să permită exercitarea controlului judiciar.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*.

Fiind numită cauza spre examinare pentru data de 10.02.206 părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând argumentele cererii de recurs în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul

urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: *...recursul este nefondat.*

Colegiul penal consideră, că judecând cererea condamnatului Lupașcu Aurel privind aplicarea față de el a prevederilor art.91, art.92 CP, judecătorul de instrucție a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea ei ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal în baza materialelor prezentate spre soluționarea recursului constată, Lupașcu Aurel a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei or.Krasnogorsc, reg.Moscova din 30 martie 2022, pentru săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.30 alin.(3), art.228/1 alin.(5) Cod Penal al Federaţiei Ruse, fiindu-i stabilită pedeapsă de 7 ani închisoare. El a fost reţinut la data de 10.06.2020. Infracţiunea pentru care acesta execută pedeapsa închisorii se atribuie la categoria celor grave.

Primordial, instanţa de judecată just a constat că nu sunt întrunite condiţiile prevăzute în mod expres de art.91 din Codul penal (liberarea condiţionată înainte de termen) şi anume lipsește dovada realizării programului individual de executare a pedepsei.

Colegiul penal reține că, deși, potrivit declarațiilor reprezentantului administrației penitenciare, deficiența de ordin juridic constatată nu este imputabilă persoanei condamnate, nu poate fi ignorată durata redusă a detenției acesteia în instituțiile penitenciare din Republica Moldova, ca urmare a transferului pentru executarea pedepsei. Această perioadă limitată nu permite formularea unei evaluări obiective și complete asupra conduitei și profilului condamnatului.

Totodată, se constată că persoana condamnată nu a fost supusă examinării în cadrul comisiei speciale a penitenciarului — etapă prealabilă obligatorie, prevăzută de art. 266–267 din Codul de executare, pentru înaintarea unei asemenea cereri. În lipsa parcurgerii acestei proceduri premergătoare, determină ca cererea să fie inadmisibilă sub acest aspect.

Totodată, Colegiul penal indică, că potrivit art.92 alin.(1) CP, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară, alin.(2) al aceluiași articol stipulând, că înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru

o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

Din prevederile normei citate supra reiese, că pentru a beneficia de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în sarcina condamnatului urmează să fie reținută o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă: 1) să fie condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni la pedeapsa închisorii; 2)să execute efectiv o anumită parte din termenul de pedeapsă stabilită prin actul judecătoresc – cel puțin 1/3 din termen pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, 1/2 din termen pentru infracțiune gravă și cel puțin 2/3 din termen pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă; 3) condamnatul, prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Din extrasul procesului-verbal nr.10 al Comisiei Penitenciarului nr. 17 Rezina din 27.06.2025 rezultă că Lupașcu Aurel a fost examinat de către comisia instituției sub aspectul eventualei aplicări a art. 92 CP. Comisia a reținut că, deși condamnatul manifestă un comportament pozitiv și a executat fracția de 2/3 din termenul pedepsei, a considerat prematură înaintarea materialelor în instanța de judecată pentru aplicarea art. 92 din Codul penal.

Sub acest aspect, instanța constată că persoana condamnată a parcurs procedura prealabilă sesizării instanței, întrunește condiția privind comportamentul pozitiv și a executat termenul minim de pedeapsă prevăzut de lege, nefiind incidente impedimente legale exprese pentru aplicarea unui asemenea act de clemență.

Cu toate acestea, simpla absență a sancțiunilor disciplinare — ca element determinant al aprecierii conduitei drept pozitivă — precum și îndeplinirea fracției minime de pedeapsă executată nu sunt, prin ele însele, suficiente pentru a fundamenta o concluzie fermă privind oportunitatea aplicării art.92 din Codul penal. Caracterul facultativ și discreționar al acestei instituții juridice presupune convingerea instanței, întemeiată pe un ansamblu probator concludent, că scopul pedepsei a fost atins și că liberarea condamnatului nu contravine interesului general și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, stabilind impedimentul de bază la aplicabilitatea prevederilor art.92 CP și anume, *prematur*, Colegiul penal conclude că la moment, sunt irelevante invocările recurentului privitor la oportunitatea înlocuirii termenului rămas de pedeapsă, iar sancțiunea maximă a pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității este de 240 ore, fapt ce va face imposibilă restabilirea echității sociale întru realizarea scopului pedepsei penale, în sensul art.61 alin.(2) CP.

Deci, Colegiul consideră, că prima instanță justificat a concluzionat despre faptul, inoportunității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Lupașcu Aurel, cu una mai blândă.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că solicitările invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-a stabilit, fiind condiționată respingerea cererii de recurs, ca nefondată, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către avocatul Grigore Sarsaman împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 15.10.2025, prin care a fost respinsă cererea avocatului Grigore Sarsaman depusă în interesele condamnatului Lupașcu Aurel drept inadmisibilă în partea aplicării faţă de Lupaşcu Aurel a art.91 Codul penal şi ca fiind neîntemeiată în partea aplicării art.92 Codul penal, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător